

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενου Ερευνητικού Έργου
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την
ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την
προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας

Τεχνικές Προδιαγραφές
Γραμματοσειρά: Arial
Μέγεθος: 16

Τίτλος Ερευνητικού Έργου: Μεταβάσεις, Μετανάστευση και Πολιτική: Κατανοώντας τη Νεολαία σε περίοδο κρίσης

Επιστημονική Υπεύθυνη: Καθ. Αλεξάνδρα Κορωναίου

Φιλικός προς τον αναγνώστη τίτλος: TEmPO

Επιστημονική Περιοχή: Κοινωνικές Επιστήμες

Φορέας Προέλευσης και Χώρα: Πάντειο Πανεπιστήμιο, Ελλάδα

Φορέας Υποδοχής: Πάντειο Πανεπιστήμιο

Συνεργαζόμενοι Φορείς: Manchester Metropolitan University, The University of Manchester, University of Paris 13, Center for research on local affairs (CERAL)

Ιστοσελίδα προβολής του Έργου (αν υφίσταται): Υπό κατασκευή

Ποσό Χρηματοδότησης: 156.861 ευρώ

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 12/12/2019-11/12/2022

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

Η οικονομική κρίση που έπληξε την Ελλάδα το 2010 είχε σημαντικές επιπτώσεις σε μεγάλα τμήματα της ελληνικής κοινωνίας και μεταξύ αυτών επηρέασε ιδιαίτερα τους νέους με υψηλά ποσοστά ανεργίας, δυσμενείς συνθήκες εργασίας, αύξηση της μετανάστευσης στο εξωτερικό και απαξίωση της πολιτικής. Το αντικείμενο της εν λόγω έρευνας είναι να μελετήσει την ελληνική νεολαία, ειδικότερα τους νέους 15-34 ετών, πολλοί εκ των οποίων ενηλικιώθηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης. Τρεις είναι οι βασικοί στόχοι πάνω στους οποίους δομείται η ερευνητική αυτή πρόταση. Ο πρώτος είναι να διερευνηθούν οι επιπτώσεις (υλικές και συναισθηματικές) της οικονομικής κρίσης στους νέους και στις οικογένειές τους, δίνοντας έμφαση στο πώς οι ίδιοι οι νέοι βίωσαν ή βιώνουν ακόμα την κρίση και ειδικότερα ποιες είναι οι συνέπειες της κρίσης σε αυτό που ονομάζεται μετάβαση στην ενηλικίωση (transition to adulthood). Ο δεύτερος είναι να διερευνηθεί το υπόβαθρο της τάσης φυγής πολλών νέων στο εξωτερικό είτε για επιπλέον σπουδές είτε για εργασία καθώς και οι επιπτώσεις αυτού του είδους της απόφασης στην προσωπική ζωή των νέων (διαμόρφωση οικογένειας). Ο τρίτος είναι να διερευνηθούν οι στάσεις των νέων απέναντι στους πολιτικούς, στα κόμματα και το πολιτικό σύστημα καθώς και αν όντως αισθάνονται απομακρυσμένοι από την πολιτική ή αν αναζητούν εναλλακτικές μορφές κοινωνικο-πολιτικής συμμετοχής, που δεν καλύπτονται από αυτό που ονομάζεται "mainstream politics". Κεντρικός στόχος είναι η διερεύνηση του νοήματος, του βιώματος και του κοινωνικο-ψυχολογικού φορτίου της κρίσης, της πίεσης για μετανάστευση και της μεταναστευτικής κατάστασης. Για το σκοπό αυτό θα διεξαχθούν περίπου 80 ημι-δομημένες συνεντεύξεις με νέους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Αγγλία-Γαλλία), 20 διαγενεακές συνεντεύξεις με γονείς νέων και 4-7 ομάδες εστίασης. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του διαδικτύου, ιδίως για τους νέους, θα διενεργηθεί διαδικτυακή εθνογραφία η οποία θα προσφέρει τη δυνατότητα συλλογής ποιοτικών δεδομένων στους κοινωνικούς χώρους που οι νέοι συναντώνται ηλεκτρονικά και συζητούν προβλήματα που τους απασχολούν.

Παρακαλώ περιγράψτε εν συντομία (μέχρι 300 λέξεις) το χρηματοδοτούμενο ερευνητικό έργο σας.

Επισήμανση: Καθώς η περιγραφή/σύνοψη θα δημοσιευθεί στην ειδική e-ενότητα στον διαδικτυακό τόπο του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (www.elidek.gr), θα σας προτείνουμε να μην περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με το έργο.

Πρωτοτυπία του Ερευνητικού Έργου

Ο κύριος σκοπός της έρευνας είναι να αναζητήσει τις έννοιες, τις εμπειρίες και το κοινωνικο-ψυχολογικό βάρος της κρίσης, την πίεση για μετανάστευση και την κατάσταση των μεταναστών. Για το σκοπό αυτό η ποιοτική προσέγγιση θεωρήθηκε η καταλληλότερη μέθοδος. Άλλωστε, όπως έχει υποστηριχθεί κάθε επιστήμη που μελετά τις κοινωνικές σχέσεις είναι μια επιστήμη της ανθρώπινης συμπεριφοράς και προσπαθεί να την κατανοήσει. Με βάση αυτήν την προσπάθεια κατανόησης, οι κοινωνικοί επιστήμονες προσπαθούν να εξηγήσουν την ανθρώπινη συμπεριφορά ερμηνευτικά, αφού πίσω από κάθε «ανθρώπινη δραστηριότητα» υπάρχει ένα άτομο και οι έννοιες που αποδίδουν τα ανθρώπινα όντα σε αυτήν. Έχοντας αυτό υπόψη, θα ακολουθηθεί ένας τριγωνισμός ερευνητικών μεθόδων. Αυτό θα γίνει μέσω του τριγωνισμού στην ποιοτική έρευνα που σημαίνει τη χρήση διαφορετικών μεθόδων (μεθοδολογικός τριγωνισμός) για την απάντηση στα κύρια ερευνητικά ερωτήματα. Σε αυτήν την πρόταση οι κύριες ποιοτικές μέθοδοι θα είναι ημι-δομημένες σε βάθος συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης, διαγενεακές συνεντεύξεις και διαδικτυακή εθνογραφία που θα αναλυθούν στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την κλασική θεματική ανάλυση περιεχομένου. Μια άλλη πτυχή που πρέπει να υπογραμμιστεί είναι η μεθοδολογική απόφαση της πρότασης να συμπεριλάβει τις απόψεις των νέων στον ερευνητικό σχεδιασμό ή αυτό που θα μπορούσε να ονομαστεί συν-δημιουργία ή συμπαραγωγή. Από αυτή την άποψη, η έρευνα θα προσπαθήσει να δώσει στους νέους την ευκαιρία να συμμετάσχουν στον τελικό σχηματισμό των επιστημονικών ερωτημάτων και των ερευνητικών εργαλείων που χρησιμοποιούνται.

Παρακαλώ περιγράψτε εν συντομία (μέχρι 300 λέξεις) την επιστημονική πρωτοτυπία του χρηματοδοτούμενου ερευνητικού έργου σας.

Αναμενόμενα αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Επιστημονικά, αυτή η έρευνα έχει ως κύριο στόχο να προσφέρει νέα ερευνητικά ευρήματα ποιοτικού χαρακτήρα όσον αφορά τη μελέτη των νέων και να βρει τον τρόπο με τον οποίο οι νέοι αντιμετωπίζουν την τρέχουσα οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση, καθώς και τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους για το μέλλον. Όσον αφορά τον κύριο άξονα αυτής της έρευνας, δηλαδή τη μετανάστευση των νέων, θα είναι η πρώτη ποιοτική μελέτη μεγάλης κλίμακας με σκοπό να προχωρήσει βαθύτερα από τις υπάρχουσες ποσοτικές μελέτες και να εξετάσει διεξοδικά τις απόψεις, τις αντιλήψεις και τα συναισθήματα των νέων. Μέσω της χρήσης της μεθόδου τριγωνισμού θα μπορούσαν να προσφερθούν νέες γνώσεις σχετικά με τον τόπο και την κατάσταση των νέων στην ελληνική κοινωνία και αυτό θα μπορούσε επίσης να προκαλέσει το ενδιαφέρον για περαιτέρω μελέτες για τους νέους. Επίσης, η συγκριτική πτυχή με προηγούμενες εμπειρίες μετανάστευσης που προέκυψαν από τις διαγενεακές συνεντεύξεις και η χρήση βιογραφικού και αρχειακού υλικού θα προσφέρει την ευκαιρία να βρεθούν κάποιες αρχικές τάσεις ομοιοτήτων και διαφορών σε αυτά τα πρότυπα μετανάστευσης. Κοινωνικά, μέσω της κατανόησης και της εξήγησης της κατάστασης των νέων θεωρείται ότι υπάρχει μια ευκαιρία να εξηγήσουμε και ίσως να αντιμετωπίσουμε κοινωνικά ζητήματα όπως η μετανάστευση των νέων, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η αποξένωση από την πολιτική. Από τη μία πλευρά, οι νέοι θα έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν ανοιχτά τις απόψεις και τις ιδέες τους με τρόπο που δεν παρέχεται σε ποσοτικές μελέτες και από την άλλη, υπάρχει μια ευκαιρία μέσω της κατάλληλης χρήσης των ερευνητικών ευρημάτων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών για τη νεολαία που ενσωματώνει τη φωνή των νέων, οι οποίες φαίνεται να έχουν μεγάλη σημασία στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία. Μακροπρόθεσμα, αυτές οι επιστημονικά ενημερωμένες πολιτικές θα μπορούσαν επίσης να έχουν οικονομικό αντίκτυπο, ιδίως όσον αφορά την αναστροφή της μετανάστευσης των νέων.

Παρακαλώ περιγράψτε εν συντομία (μέχρι 300 λέξεις) τα αναμενόμενα αποτελέσματα (συμπεριλαμβανομένου του TRL-στόχου, αν υφίσταται) καθώς και την επιστημονική, κοινωνική ή/και καλλιτεχνική απήχηση του χρηματοδοτούμενου ερευνητικού έργου σας.

Η σημασία της χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση της παρούσας έρευνας από το ΕΛΙΔΕΚ είναι ιδιαίτερα σημαντική για δύο βασικούς λόγους. Αφενός δίνει τη δυνατότητα συνέχισης της μελέτης της νεολαίας την οποία έχουμε ξεκινήσει ως ερευνητική ομάδα από το 2011 και εξής ενώ την ίδια στιγμή δίνει και την ευκαιρία μελέτης ενός αντικειμένου το οποίο αν και έχει απασχολήσει τη δημόσια σφαίρα και την επιστημονική κοινότητα δεν έχει μελετηθεί συνδυαστικά με τη μεθοδολογία που προτείνεται. Αφετέρου δίνει τη δυνατότητα σε Έλληνες-ίδες ερευνητές-ήτριες να εργαστούν σε ένα μεγάλο ερευνητικό πρόγραμμα εντός Ελλάδας και να αποκτήσουν ή να ενισχύσουν την εμπειρία τους.

Παρακαλώ περιγράψτε εν συντομία (μέχρι 150 λέξεις) τι σημαίνει για εσάς η χρηματοδότηση του ερευνητικού έργου σας από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2
ΤΚ. 17121, Νέα Σμύρνη, Ελλάδα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr